اعلام آمادگی جهاددانشگاهی برای نقش‌آفرینی در خیزش علمی کشور و تحقق مرجعیت علمی ایران

دکتر علی منتظری رئیس جهاددانشگاهی در نامه‌ای به محضر رهبر معظم انقلاب اسلامی، پیام اخیر حضرت آیت‌الله سید مجتبی حسینی خامنه‌ای به نخبگان و مدال‌آوران علمی و ورزشی را نقشه راه «ایران هرچه قوی‌تر» و فصل‌الخطاب حرکت آینده علمی کشور دانست و با قدردانی از اشاره ایشان به دستاوردهای علمی این نهاد در حوزه فناوری‌های پیشرفته درمان ناباروری توسط پژوهشگاه رویان، از آمادگی جهادگران این نهاد برای فتح قله‌های دانش و فناوری و نقش‌آفرینی در خیزش علمی عمیق و شتابان و تحقق مرجعیت علمی ایران خبر داد.

اعلام آمادگی جهاددانشگاهی برای نقش‌آفرینی در خیزش علمی کشور و تحقق مرجعیت علمی ایران

به گزارش روابط عمومی جهاددانشگاهی، در نامه دکتر علی منتظری رئیس جهاددانشگاهی به محضر رهبر معظم انقلاب اسلامی آمده است:

محضر مبارک رهبر معظم انقلاب اسلامی

حضرت آیت‌الله سید مجتبی حسینی خامنه‌ای (مدظله‌العالی)

بسم‌الله الرحمن الرحیم

با تحیت و تجدید عهد؛

با احترام و ارادت، پیام راه‌گشا و امیدآفرین جناب مستطاب‌عالی به نخبگان و مدال‌آوران علمی و ورزشی در میادین جهانی در رویداد «مدال‌آوران کشوردوست» که نقشه راه نخبگان برای «ایران هرچه قوی‌تر» را ترسیم فرمودید، مایه دلگرمی و افتخار جامعه علمی کشور به‌ویژه خانواده بزرگ جهاددانشگاهی شد.

فرمایشات حضرت‌عالی در چارچوب فراراهبرد «العلمُ سلطان» مبنی بر این‌که کلید هرچه قوی‌تر شدن ایران، مرزشکنی علمی نخبگان است و پیشرفت کشور نیازمند یک خیزش علمی عمیق و شتابان است، فصل‌الخطاب حرکت آینده علمی کشور است و همه ما را به تأمل، تلاش مضاعف و مسئولیت‌پذیری بیشتر فرا می‌خواند.

اشاره کریمانه معظم‌له به نمونه‌ای از دستاوردهای جهاددانشگاهی در مسیر پیشرفت علمی کشور ـ «تولد فرزندان خانواده‌های نابارور با فناوری‌های پیشرفته رویان» ــ در کنار دیگر جلوه‌های اقتدار علمی، برای جهادگران این نهاد مایه مباهات و در عین حال مسئولیت‌آفرین است.

این اشاره گواه اهمیت ظرفیت‌های علمی و فناورانه جهاددانشگاهی در پاسخ‌گویی به نیازهای واقعی جامعه و پیشرفت کشور است و مسئولیت همه جهادگران را برای تداوم این مسیر، کاربردی کردن علم، اتصال پایدار دانشگاه با صنعت و بازار، رشد علوم پایه و انسانی، میدان دادن به خلاقیت و نوآوری و نقش‌آفرینی مؤثر در عرصه علم و فناوری دوچندان می‌سازد.

بی‌تردید، بخش مهمی از پیشرفت‌های علمی و فناورانه کشور در دهه‌های گذشته، حاصل شکل‌گیری جریان خودباوری علمی و حمایت‌های راهبردی رهبر شهید انقلاب اسلامی، حضرت آیت‌الله العظمی امام خامنه‌ای (رضوان‌الله تعالی علیه)، از جامعه علمی، دانشگاهی و پژوهشی کشور بوده است. یاد و راه آن رهبر شهید که همواره بر اهمیت علم، فناوری، نوآوری و استقلال علمی تأکید داشتند و از حامیان اصلی این نهاد انقلابی بوده‌اند، برای جهادگران جهاددانشگاهی گرامی و الهام‌بخش است و پاسداشت این میراث ارزشمند، در گرو تداوم تلاش برای تقویت بنیه علمی کشور و تبدیل دانش به راه‌حل‌هایی مؤثر برای مسائل جامعه است.

اینجانب به نمایندگی از خانواده بزرگ جهاددانشگاهی اعلام می‌دارم جهادگران این نهاد، همچون دوران آن قائد عظیم‌الشأن، آماده‌اند تا با حفظ هویت انقلابی، دینی و دانشگاهی ، تمام توان علمی، فرهنگی، پژوهشی و فناورانه خود را برای فتح قله‌های دانش و فناوری، حل مسائل واقعی مردم و تحقق مرجعیت علمی ایران و تمدن نوین اسلامی ــ ایرانی به کار گیرند.

این نهاد انقلابی، رهنمودهای حضرت‌عالی درباره ضرورت شکل‌گیری خیزشی علمی، عمیق و شتابان را مسئولیتی جدی برای خود می‌داند و در ادامه رسالت تاریخی و دانشگاهی خویش، با روحیه‌ای جهادی و گام‌هایی استوار، همچنان در صف نخست عرصه‌های علم، فناوری، نوآوری و خودباوری ملی برای پیشرفت و آبادانی ایران عزیز و یاری نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران و رهبری حکیمانه آن خواهد ایستاد.

بی‌تردید نفس مسیحایی امام راحل عظیم الشان در آوای «ما می‌توانیم»، خون پاک شهدای این مرز و بوم، دانشمندان شهید و در راس آن ها رهبر شهید انقلاب اسلامی، چراغ راه ادامه‌ی این مسیر نورانی و الهام‌بخش خیزش علمی عمیق و شتابان خواهد بود.

از درگاه خداوند متعال، توفیق روزافزون حضرت‌عالی را در هدایت و پیشبرد اهداف عالیه نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران و عزت، پیشرفت و سربلندی ملت بزرگ ایران مسئلت دارم.

علی منتظری
رئیس جهاددانشگاهی
۵ آبان ماه ۱۴۰۵

درجست‌وجوی پلی میان کلاس درس و میدان کار؛

چرا دانشگاه‌ها باید پیشران اشتغال باشند؟

با شروع سال تحصیلی و آغاز جنب‌وجوش دوباره در راهروهای دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی، نسیمی تازه در فضای علمی کشور می‌وزد؛ اما این تقارن زمانی، فرصتی است تا فراتر از هیاهوی ثبت‌نام‌ها و کلاس‌های درسی، به یک ضرورت حیاتی برای نسل جوان فکر کنیم. امروزه وقتی پای صحبت کارفرمایان و فعالان بخش‌های مختلف اقتصادی می‌نشینیم، با دغدغه‌ای مشترک و جدی روبه‌رو می‌شویم. بسیاری از کارفرمایان با انتقاد از نظام آموزشی کشور بر این باورند که دانش‌آموختگان دانشگاهی، به رغم اینکه گاه با معدل‌های درسی درخشان و کارنامه‌های پربار از نظر نمرات تئوری از دانشگاه خارج می‌شوند، در عمل فاقد توانایی‌های لازم و ملموس جهت حضور مؤثر در بازار کار هستند. این ناتوانی ساختاری، معمولاً در دو بعد اساسی نمایان می‌شود؛ نخست جنبه تخصصی قضیه و عدم آشنایی عمیق و کاربردی با الزامات رشته تحصیلی خود در میدان عمل، و از جنبه‌ای دیگر، این که دانش‌آموختگان به شدت فاقد مهارت‌ها و تخصص‌های نرم هستند. این شکاف عمیق نشان می‌دهد که دنیای امروز، به‌ویژه در عرصه اقتصاد خلاق، بیش از آنکه تشنه محفوظات کاغذی باشد، محتاج بازوهای توانمندی است که «دانستن» را به «توانستن» تبدیل کنند. از همین رو، دانشگاه‌ها باید بیش از هر زمان دیگری، خود را فراتر از یک نهاد آموزشی صرف ببینند و به عنوان پیشران‌های اشتغال، نقش‌آفرینی جدی داشته باشند.

نخستین گام در این تحول ساختاری، بازنگری بنیادین در مأموریت‌های جانبی مراکز عالی است. دانشگاه‌ها باید با تأسیس و تقویت دفاتر اختصاصی ارتباط با صنعت و بازار کار، پیوندی مستحکم میان فضای آکادمیک و دنیای کسب‌وکار برقرار کنند. این دفاتر نباید تنها به تابلوی سردر ساختمان‌ها محدود شوند، بلکه باید به مثابه اتاق‌های فرمان برای رصد نیازهای واقعی بازار و هدایت استعدادهای دانشجویی عمل کنند. وقتی دانشجو در طول دوران تحصیل بداند که چه مهارت‌هایی در بازار کار واقعی خواهان دارد، اشتیاق او برای یادگیری چندبرابر می‌شود. در واقع، این دفاتر باید پلی باشند تا فاصله میان نظریات کتابخانه‌ای و چالش‌های عینی در محیط‌های خصوصی و دولتی را به حداقل برسانند.

برای استحکام این پل ارتباطی و پر کردن خلاءهای تخصصی، هیچ ابزاری به اندازه نهادینه‌سازی دوره‌های کارورزی و کارآموزی در بخش‌های مختلف اقتصادی کارآمد نیست. دانشگاه نباید جزیره‌ای جداافتاده بماند؛ بلکه باید فرصتی فراهم کند تا دانشجو پیش از فارغ‌التحصیلی، فضای واقعی کار را در بنگاه‌های اقتصادی، نهادهای دولتی و بخش خصوصی لمس کند. کارورزی هدفمند به جوانان می‌آموزد که تئوری‌های دانشگاهی چگونه در عمل چرخ تولید، خدمات و نوآوری را به حرکت درمی‌آورند. در کنار این تجربه‌اندوزی میدانی، دعوت مستمر از کارآفرینان، مدیران و دست‌اندرکاران بخش‌های مختلف اقتصادی به دانشگاه، ایده بسیار اثربخشی است. حضور این فعالان در جمع دانشجویان و سخنرانی درباره فرصت‌های شغلی، واقعیت‌های موجود و چالش‌های روزمره بازار کار، ذهن جوانان را از توهمات دور کرده و قطب‌نمای درستی برای آینده شغلی‌شان فراهم می‌کند تا با چشمان باز تخصص خود را محک بزنند.

در کنار آموزش‌های تخصصی و مهارت‌های میدانی، همان‌گونه که اشاره شد، جای خالی «آموزش‌های نرم» و فرهنگ کار در نظام آموزش عالی ما به شدت احساس می‌شود. یادگیری مهارت‌های نرم، نحوه مذاکره، کار تیمی، حل مسئله، مدیریت زمان و اصول اخلاق حرفه‌ای، همان حلقه گمشده‌ای است که تفاوت میان یک دانش‌آموخته سردرگم و یک نیروی کار حرفه‌ای را رقم می‌زند. بسیاری از جوانان متخصص به دلیل نداشتن همین مهارت‌های ارتباطی و رفتاری، در مصاحبه‌های استخدامی یا محیط کار دچار چالش می‌شوند. دانشگاه باید به دانشجو بیاموزد که چگونه در جهان امروز، «فروشنده توانایی‌های خویش» باشد. آموزشِ آداب محیط کار و فرهنگ سازمانی، نباید به دست تقدیر یا تجربه شخصی دانشجو در سال‌های بعد از فارغ‌التحصیلی سپرده شود؛ این مفاهیم باید به عنوان بخشی از زیستِ آکادمیک دانشجو نهادینه شوند.

هدف نهایی این رویکرد، تغییر پارادایم از «فارغ‌التحصیلی با مدرک» به «فارغ‌التحصیلی با کارنامه کاری» است. تصورش را بکنید که دانشجو در پایان دوره تحصیل خود، علاوه بر مدرک رسمی، مجموعه‌ای از تجربیات حاصل از کارورزی‌های مؤثر، حضور در نشست‌های تخصصی فعالان اقتصادی، تسلط بر مهارت‌های نرم و پروژه‌های کاربردی را به همراه داشته باشد. این «کارنامه کاری» که حاصل حضور در دوره‌های مهارت‌محور، ارتباط مستمر با صنعت و شناخت دقیق چالش‌های بازار است، می‌تواند بهترین و معتبرترین رزومه برای ورود به هر سازمان دولتی یا بخش خصوصی باشد. با چنین نگاهی، دانشگاه دیگر تنها متولی پرورش نیروی انسانی فاقد مهارت نیست، بلکه معمارِ هوشمندِ آینده شغلی جوانان است؛ و این همان نقطه‌ای است که می‌توانیم امیدوار باشیم میانِ دانشگاه و نیازهای واقعی بازار کار، آشتی پایداری برقرار شود.

■ **سیدکاظم حسینی**